

Lausunto

20.9.2021

VN/20498/2021

VN/20498/2021-VM-8

Ympäristöministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi elinympäristöjen kunnostus- hoito- ja ennallistamishankkeisiin vuosina 2021-2030 myönnettävästä valtionavustuksesta

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikossa mainitusta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi. Pääministeri Marinin hallituksen ohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen. Osana tämän tavoitteen toteuttamista valtioneuvosto teki 27.5.2021 periaatepäätöksen Helmi-elinympäristöohjelmasta. Lausuntopyyntöillä olevalla uudella asetuksella mahdollistettaisiin valtionavustuslain mukaisten erityisavustusten myöntäminen kunnille, yhdistyksille ja säätiöille Helmi-ohjelman tavoitteita edistäviin, luonnon monimuotoisuutta parantaviin ja turvaaviin hankkeisiin. Avustushakuja toteutettaisiin valtion talousarvion määrärahojen rajoissa. Kuluvaan vuonna avustushakuun on varattu 5 milj. euroa.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Avustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ja rajoituksia koskevassa 5 §:n 3 momentissa on todettu, ettei avustusta myönnetä taloudelliseen toimintaan eikä hankkeeseen, jolle on myönnetty muuta julkista rahoitusta. Avustusta voivat 6 §:n mukaisesti hakea kunnat, kuntayhtymät ja muut kuntaomisteiset toimijat sekä yhdistykset ja säätiöt. Hakijoiksi on näin ollen mahdollistettu myös taloudellista toimintaa harjoittavia toimijoita.

Asetusluonnoksessa ja laajemmin perustelumuiustiossa tulisi selventää, mitä taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan ja miten se suhtautuu esimerkiksi taloudellista toimintaa harjoittaviin kuntaomisteisiin toimijoihin. Jos avustusta on mahdollista myöntää taloudelliseen toimintaan, tulee asetusluonnoksessa olla avustukseen sovellettavat EU:n valtiontukea koskevat säädökset näiden tilanteiden osalta.

Asetusluonnoksen 6 §:ssä säädettäisiin avustuksen saajasta. Perustelumuiustiossa todetaan, että konsortioiden osalta avustusta myönnettäisiin vain päähakijalle. Valtiovarainministeriö kiinnittää tässä yhteydessä huomiota valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaiseen menettelytapaan, jonka mukaan valtionavustuksen saajan on tällöin tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista toimintaa tai hanketta toteuttavan kanssa. Asetusluonnoksen 8 §:ssä säädettäisiin hyväksyttävistä kustannuksista. Perustelumuiustiossa viitataan siihen, ettei aiemmin syntyneitä kustannuksia voisi sisällyttää hankkeeseen tai omarahoitusosuuteen. Valtiovarainministeriö katsoo, että kun aiemmin syntyneitä kustannuksia ei hyväksytä hankkeen kustannuksiin, tästä automaattisesti seuraa, että ne eivät ole myöskään omarahoitusta. Omarahoitusosuus on se määrä hyväksyttävistä kustannuksista, joka jää avustuksen saajan itsensä katettavaksi, kun avustuksen myöntäjä myöntää vain osarahoituksen.

Saman pykälän perustelumuiustioluonnoksessa kiinnitetään huomiota mahdollisesti kertyviin tuloihin. Myös kuntavaikutuksia koskevassa arvioinnissa mainitaan hankkeen yhteydessä syntyvät tulot. Valtiovarainministeriö toteaa, että tulot eivät ole osa hankkeen rahoitusta, joten ne eivät sisälly

Postiosoite
Postadress
Postal Address

Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

29 516 001
 35 829 516 001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

valtiovarainministerio@vm.fi

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

myöskään rahoitussuunnitelmaan. Jos avustettavan hankkeen kustannuksilla saadaan kerrytettyä myös tuloa, tulojen määrä otetaan huomioon hyväksyttävien kustannusten määrässä, eli avustus kohdistuu nettokustannuksiin. Rahoitus, mukaan lukien valtionavustus, kohdistuu siis hyväksyttävien nettokustannuksien määrään. Niin ikään omarahoitusosuus kohdistuu hyväksyttäviin nettokustannuksiin.

Asetusluonnos tulee käsitellä Kuntatalouden ja –hallinnon neuvottelukunnassa sen kuntavaikutusten vuoksi.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Sami Yläoutinen

Jakelu

YM LYMO Luontoympäristöosasto, Päivi Gummerus-Rautiainen
YM LYMO Vesien- ja mertensuojeluyksikkö, Erja Werdi
YM LYMO Luonnon monimuotoisuus -yksikkö, Hanna-Leena Keskinen
Ympäristöministeriö

Tiedoksi

VM KAO Hallinto- rakenne ja talousyksikkö, Lotta Mattsson
VM BO Finanssipolitiikan yksikkö, Armi Liinamaa
VM KHT Tietoyksikkö, Marita Virtanen